

UBIDEKO UDAL FUNTSAREN ISAD

Identifikazio-arloa

Erreferentziazko kodea	ES 48020 AHFB/BFHA U48088
Titulua	Ubideko Udal Artxiboa
Data(k)	1669 – 1940
Deskribapen maila	Funtsa
Deskribapen-unitatearen bolumena eta euskarria	<ul style="list-style-type: none"> – Metro linealak: 1,87 m/l – Kaxak: 15 – Liburu solteak: 1 – Espediente-kopurua: 236 Papera.

Testuinguru arloa

Ekoizlearen izena	Ubideko Udala
Instituzio historia	<p>Ubide Bizkaiko Arratia-Amorebieta eskualdean dago, Durangoko barruti judizialaren barruan.</p> <p>Ubide Zeanuriko elizateko auzoa zen, XVI. mendean desanexionatu zen arte.</p> <p>Dirudienez, burdinolak ezarri eta Gaztelako goi-lautadaren eta Kantauriko kostaldearen arteko ibilbidean kokatu ziren. Gernikako Batzarretan parte hartu zuen; bertan, eserlekua eta botoa zituen 71 zenbakiarekin, Uribeko merindadearen alde.</p> <p>San Joan Bataiatzailearen parrokia-eliza 1540tik aurrera eraiki zuten.</p> <p>Behe Erdi Aroan Bizkaiko lurralde osoan izandako borroka banderizoak jasan zituen, Lur Lauan eta hiribilduetan bezala, baita mendeetan zehar lurraldeak izan zituen gatazka armatuak ere, XIX. mendeko gerra karlistak eta XX. mendeko Gerra Zibila bereziki.</p>

Instituzio historia	<p>Bere ekonomia landatarra izan da, nekazaritzakoa, abeltzaintzakoa eta basokoa, batez ere basoa ustiatzeko, egur-ikatz lortzeko eta burdinolak elikatzeko. Horien artean, nabarmentzekoak dira Zuazola, Aurtenola, Sartenera eta Ubidea, eta haiek sortutako burdina lantzen zuten hogeita hamar sutegi baino gehiago. Izan ere, XIX. mendearen hasieran burdinolak desagertu egin ziren, baina oraindik ere hogeitaburdiria eta iltzeztaz zeuden, eta hurrengo urteetan itxi egin zituzten. Haren historiaren beste konstante bat Gaztelaren eta Bizkaiko Jaurerriaren arteko aduana-izaera izan zen. Gaur egun, ia ez dago industria-garapenik. Gasteizerako bidean duen egoera pribilegiatuari esker, azken urteotan hautsi egin da XX. mendean udalerrriak izan zuen galera-joera.</p>
Artxibo historia	<p>Ubideko elizateko dokumentazioa udal artxiboan egon da, 1993an Bizkaiko Foru Artxibo Historikora eramane zuten arte. Lekualdaketak 1940 baino lehenagoko dokumentazio historikoa ekarri zuen funtsean. Gainerako agiriak udal artxiboan daude. Bizkaiko Foru Aldundiko Ondare Historikoaren Zerbitzuak dokumentazioa lekualdatu aurretik egindako txostenaren arabera, udalerrriaren tamainarekin bat datorren artxibo txikia da. Era berean, adierazi denez, dokumentazioaren zati handi bat desagertu egin da, dokumentu-serie guztietako dokumentu solteak egoteak erakusten duen bezala. Artxiboa areto espezifiko batean zegoen, udaletxeko bulegoan ondoan. Dokumentazioaren zati bat aske zegoen, nahiz eta zati handi bat pilatutako kutxetan instalatuta zegoen. Dokumentazioa desordenatuta zegoen eta ez zuen inolako antolaketarik. Gainera, ez zegoen deskribapen-tresnarik.</p>
Sarrera modua	<p>BFAHn gordailatutako dokumentazioa 1994ko urtarrilaren 11n sartu da, Bizkaiko Foru Aldundiak eta Ubideko Udalak 1993ko otsailaren 15ean sinatutako lankidetzahitzarmena betez.</p>

Eduki eta egitura arloa

Irismena eta edukia	Ubideko elizateak eta Udalak 1669 eta 1940 artean sortutako dokumentazio historikoa.
Balorazioa, hautaketa eta ezabaketa	Kontserbazio iraunkorreko dokumentazioa.
Sarrera berriak	Beste hitzarmen bat sinatuz gero, sarrera berriak egon daitezke.
Erakundea	<p>Dokumentazioa Udal Artxibozainen Lantaldearen sailkapen-koadroaren bidez antolatu da, serie batzuekin handituta.</p> <p>Koadroa BFAHn dauden udalerrri guztietarako erabiltzen da, eta, beraz, baliteke udalerrri horretan sortutako dokumentazioaren artean serie batzuk ez islatzea.</p> <p>Gobernuaren, Idazkaritzaren eta Udal Administrazioaren eta Ogasunaren jarduerak hartzen ditu, honela:</p> <ul style="list-style-type: none">– Gobernua: 10 dokumentu 1806 eta 1940 artekoak.– Idazkaritza: 171 dokumentu 1785 eta 1940 artekoak.– Ogasuna: 55 agiri 1669 eta 1940 artekoak

Sartzeko eta erabiltzeko baldintzen arloa

Sartzeko baldintzak	Sarrera askea. Salbuespenetarako, ikus Bizkaiko Foru Agiritegi Historikoaren ISAD.
Erreproduktzio baldintzak	Erreproduktzio askea. Salbuespenetarako, ikus Bizkaiko Foru Agiritegi Historikoaren ISAD.
Dokumentuen hizkuntza/idazkera	Gaztelania.
Ezaugarri fisikoak eta baldintza teknikoak	Kontserbazio-egoera, oro har, ona da.
Deskribapen tresnak	<p>Dokumentazio guztia katalogatuta dago, eta Bizkaiko Foru Agiritegi Historikoko Udal Atalak erabiltzen dituen deskribapen-tresnen bidez eskura daiteke:</p> <ol style="list-style-type: none">Sailkapen-koadroa.ARWE datu-basea, artxiboari buruzko katalogazioa kudeatzeko. Hainbat sarbide-puntu eta onomastika, toponimia eta gaikako indize ditu.ARIT datu-basea, kanpo-kontsultarako, aurrekoaren informazio eta sarbide berarekin.

Lotutako dokumentazio arloa

Jatorrizko dokumenturik ote dagoen eta horien kokalekua	Dokumentazio guztia originala da.
Kopiarik ote dagoen eta horien kokalekua	Bizkaiko Foru Agiritegi Historikoa gordetzen duen dokumentazioaren zati bat digitalizatzen eta Interneten erabiltzaileen eskura jartzen ari da. Sarbidea ARITen datu-basea ren bidez ere egiten da. Akta-liburuak, 1830 baino lehenagoko dokumentazioa, 1900 baino lehenagoko dokumentazioa (planoak barne), eta 1910 baino lehenagoko biztanleen erroldak digitalizatu dira.
Lotutako deskribapen unitatea	Ubideko udalarekin lotutako dokumentu-iturriak daude BFAH osatzen duten ataletan, batez ere atal administratibo eta judizialean. Udalak 1941etik gaur arte sortutako dokumentazioa udaletxean gordetzen da.
Argitalpenei buruzko oharra	Ibarrondo Sagastizabal, Salomé (1995). Zeanuri eta Ubidea: Azterketa historiko-artistikoak. Bizkaiko herrien monografiak. Bizkaiko Foru Aldundia. Bilbo.

Oharren arloa

Oharrak	Bizkaiko Foru Agiritegi Historikoko Udal Atalak artxibo historikoaren funtzioa betetzen du funtsak gordailutu dituzten udalerrientzat.
---------	--

Kontrol arloa

Artxibozainaren oharra	Actuaciones Culturales Estrategicas 4 SL enpresak Bizkaiko Agiritegi Historikoko udal-atalerako egindako deskribapena, bertako teknikariak gainbegiratuta.
Arauk edo erregelak	General International Standard Archival Description, Second Edition, ISAD (G) (Agirien Deskribapenerako Nazioarteko Arau Orokorra). Deskribapen Agirien Batzordeak hartutakoa Agirien Nazioarteko Kontseiluan, Stockholmen (Suedia), 1999ko irailaren 19-22an. Madril. 2000.
Deskribapenaren data	2020/01/20